EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 24.8.2020
COM(2020) 454 final

2020/0224 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om beviljande av tillfälligt stöd enligt rådets förordning (EU) 2020/672 till Cypern för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation till följd av covid-19-utbrottet

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

I rådets förordning (EU) 2020/672 (nedan kallad *SURE-förordningen*) fastställs den rättsliga ramen för att ge ekonomiskt stöd från unionen till medlemsstater som drabbas av, eller allvarligt hotas, av stora ekonomiska störningar till följd av covid-19-utbrottet. Stöd som ges enligt SURE-förordningen ska framför allt användas för att finansiera system för korttidsarbete eller liknande åtgärder som har till syfte att skydda anställda och egenföretagare och därmed minska arbetslöshet och inkomstförluster, samt, som en komplettering, för att finansiera vissa hälsorelaterade åtgärder, särskilt på arbetsplatser.

Den 6 augusti 2020 ansökte Cypern om ekonomiskt stöd enligt SURE-förordningen. Kommissionen har i enlighet med artikel 6.2 i SURE-förordningen samrått med de cypriotiska myndigheterna för att kontrollera den plötsliga och kraftiga ökning av faktiska och planerade offentliga utgifter som har direkt anknytning till a) den särskilda föräldraledigheten, b) sjukersättningen till privatanställda och egenföretagare, c) stödet till företag som helt måste upphöra med sin verksamhet, d) stödet till företag som delvis måste upphöra med sin verksamhet, e) den särskilda ordningen för egenföretagare, f) den särskilda ordningen för hotellanläggningar och turistboenden, g) det särskilda stödet till företag med anknytning till turistnäringen, till företag som påverkas av turismen eller till företag som är närstående företag som är underställda obligatoriska krav på att helt upphöra med sin verksamhet, h) det särskilda stödet till företag som bedriver förhandsdefinierad verksamhet, och i) bidragsordningen för mycket små och små företag samt egenföretagare med anledning av covid-19-pandemin. Åtgärderna omfattar särskilt följande:

(1) Den särskilda ledighet som innebär att föräldrar som arbetar inom den privata sektorn och har barn under 15 år eller barn med funktionsnedsättning, oavsett ålder, får lönekompensation.

(2) Det stöd till företag som helt måste upphöra med sin verksamhet som innebär att 90 % av anställda i företag som tvingas upphöra med sin verksamhet får lönekompensation på villkor att företagen behåller de anställda. Kompensationen täcker 60 % av de anställdas lön eller 60 % av deras intjänade socialförsäkringspoäng 2018 (2019 för perioden 7/2020–8/2020), beroende på vilket belopp som är högst. Kompensationen uppgår till mellan 360 EUR och 1 214 EUR per månad.

(3) Det stöd till företag som delvis upphör med sin verksamhet som innebär att anställda i företag vars omsättning minskar med minst 25 % på grund av pandemin får lönekompensation på villkor att företagen behåller de anställda. Kompensationen täcker 60 % av de anställdas lön eller 60 % av deras intjänade socialförsäkringspoäng 2018, beroende på vilket belopp som är högst. Kompensationen uppgår till mellan 360 EUR och 1 214 EUR per månad.

(4) Den särskilda ordning för egenföretagare som innebär att ersättning utgår till egenföretagare som inte kan bedriva någon verksamhet på grund av hälsoministerns dekret och/eller ett beslut av ministerrådet.

(5) Den särskilda ordning för hotellanläggningar och turistboenden som innebär att anställda inom hotellbranschen och andra företag som erbjuder turistboenden får lönekompensation om arbetsgivaren helt har upphört med sin verksamhet eller haft en nedgång i omsättningen på mer än 40 %. Ett villkor för att omfattas av denna ordning är att företagen behåller de anställda.

(6) Det särskilda stöd till företag som har anknytning till turistnäringen, företag som påverkas av turismen eller företag som är närstående företag som är underställda obligatoriska krav på att helt upphöra med sin verksamhet som innebär att anställda i företag som helt har upphört med sin verksamhet eller haft en nedgång i sin omsättning på mer än 55 % får lönekompensation på villkor att företagen behåller de anställda.

(7) Det särskilda stöd till företag som bedriver särskild förhandsdefinierad verksamhet som innebär att anställda i företag vars omsättning har minskat med minst 55 % får lönekompensation på villkor att företagen behåller de anställda.

(8) Den bidragsordning för mycket små och små företag samt egenföretagare med högst 50 anställda som innebär att de får ett schablonbidrag till sina rörelsekostnader.

(9) Den sjukersättningsordning som innebär att privatanställda och egenföretagare får lönekompensation på villkor att de antingen klassificeras som tillhörande en riskgrupp enligt en förteckning som offentliggjorts av hälsoministeriet, har placerats i karantän av myndigheterna eller är smittade av covid-19.

Cypern har lämnat relevant information till kommissionen.

På grundval av de uppgifter som är tillgängliga föreslår kommissionen att rådet ska anta ett genomförandebeslut om att bevilja ekonomiskt stöd till Cypern enligt SURE-förordningen för att stödja ovannämnda åtgärder.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förslaget är helt förenligt med rådets förordning (EU) 2020/672, på grundval av vilken det läggs fram.

Förslaget kompletterar en annan unionsrättsakt som möjliggör stöd till medlemsstater i krissituationer, nämligen rådets förordning (EG) nr 2012/2002 av den 11 november 2002 om inrättande av Europeiska unionens solidaritetsfond (*förordning (EG) nr 2012/2002*). Den rättsakten ändras genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/461, som antogs den 30 mars, för att utvidga tillämpningsområdet till att även omfatta större hot mot folkhälsan och för att definiera särskilda insatser som ska kunna finansieras.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget är en av flera åtgärder som tagits fram för att hantera den pågående covid-19-pandemin – ett annat exempel är investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset – och det är ett komplement till andra sysselsättningsstödjande instrument som Europeiska socialfonden och Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi)/InvestEU. Genom att i den specifika situation som uppstått till följd av utbrottet av covid-19 stödja medlemsstaterna genom upp- och utlåning skapar detta förslag en andra försvarslinje för att finansiera system för korttidsarbete och liknande åtgärder som skyddar sysselsättningen och därmed anställda och egenföretagare mot risken för arbetslöshet.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för denna rättsakt är rådets förordning (EU) 2020/672.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Förslaget läggs fram med anledning av en ansökan från en medlemsstat och är ett uttryck för europeisk solidaritet genom att ekonomiskt stöd från unionen ges i form av tillfälliga lån till en medlemsstat som drabbats av utbrottet av covid-19. Det ekonomiska stödet fungerar som en andra försvarslinje genom att tillfälligt bidra till staternas ökade offentliga utgifter för system för korttidsarbete och liknande åtgärder, så att de kan skydda sysselsättningen och därmed anställda och egenföretagare mot risken för arbetslöshet och förlorad inkomst.

Stödet kommer att hjälpa den drabbade befolkningen och mildra den nuvarande covid-19-krisens direkta effekter på samhället och ekonomin.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Det går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen med detta instrument.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

Det brådskande behovet av att utarbeta förslaget så att det utan onödigt dröjsmål kan antas av rådet innebar att det inte var möjligt att genomföra ett samråd med berörda parter.

- **Konsekvensbedömning**

På grund av förslagets brådskande karaktär gjordes ingen konsekvensbedömning.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Kommissionen bör få möjlighet att ta upp lån på finansmarknaderna för att sedan låna vidare till en medlemsstat som ansöker om ekonomiskt stöd enligt SURE-förordningen.

Utöver medlemsstaternas garantier byggs andra skyddsåtgärder in i ramen för att säkerställa programmets ekonomiska soliditet:

- En strikt och försiktig ekonomisk förvaltning.
- En låneportfölj som begränsar koncentrationsrisken, den årliga exponeringen och alltför stor exponering mot enskilda medlemsstater, samtidigt som de medlemsstater som har störst behov kan garanteras tillräckliga resurser.
- Möjlighet att refinansiera lånen.

2020/0224 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om beviljande av tillfälligt stöd enligt rådets förordning (EU) 2020/672 till Cypern för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation till följd av covid-19-utbrottet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) 2020/672 av den 19 maj 2020 om inrättande av ett europeiskt instrument för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (SURE) till följd av covid-19-utbrottet[1], särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Den 6 augusti 2020 ansökte Cypern om ekonomiskt stöd från unionen i syfte att komplettera landets nationella ansträngningar att hantera effekterna av covid-19-utbrottet och dess socioekonomiska konsekvenser för arbetstagarna.

(2) Covid-19-utbrottet och de extraordinära åtgärder som Cypern har vidtagit för att begränsa utbrottet och dess socioekonomiska och hälsorelaterade effekter förväntas på ett dramatiskt sätt påverka landets offentliga finanser. I kommissionens vårprognos 2020 förväntades Cyperns offentliga underskott uppgå till 7 % av bruttonationalprodukten (BNP) och den offentliga skulden till 115,7 % av BNP i slutet av 2020. I kommissionens interimsprognos sommaren 2020 beräknas Cyperns BNP minska med 7,7 % 2020.

(3) Covid-19-utbrottet har även immobiliserat en stor del av arbetskraften i Cypern. Detta har lett till en plötslig och kraftig ökning av Cyperns offentliga utgifter för den särskilda föräldraledigheten, stödet till företag som helt eller delvis upphört med sin verksamhet, den särskilda ordningen för egenföretagare, det särskilda stödet för hotellanläggningar och turistboenden, det särskilda stödet till företag som har anknytning till turistnäringen, företag som påverkas av turismen eller företag som är närstående företag som är underställda obligatoriska krav på att helt upphöra med sin verksamhet, det särskilda stödet till företag som bedriver särskild förhandsdefinierad verksamhet, bidragsordningen för mycket små och små företag samt egenföretagare samt, för att stödja folkhälsoåtgärderna, sjukersättningsordningen enligt beskrivningen i skälen 4–12.

(4) Lag 27(I)/2020, som Cypern hänvisar till i sin ansökan av den 6 augusti 2020, har legat till grund för flera myndighetsbeslut om åtgärder för att hantera effekterna av covid-19-utbrottet. På grundval av lag 27(I)/2020 har myndigheterna infört en särskild ledighet som innebär att föräldrar som arbetar inom den privata sektorn och har barn under 15 år eller barn med funktionsnedsättning, oavsett ålder, får lönekompensation. Systemet med särskild ledighet kan betraktas som en liknande åtgärd som de system

[1] EUT L 159, 20.5.2020, s. 1.

för korttidsarbete som avses i förordning (EU) 2020/672, eftersom det ger inkomststöd till anställda och bidrar till att skydda sysselsättningen genom att föräldrar som är tvungna att ta hand om sina barn när skolorna är stängda inte behöver avsluta sitt anställningsförhållande.

(5) Myndigheterna har dessutom infört ett stöd till företag som helt måste upphöra med sin verksamhet genom vilket 90 % av anställda i företag som tvingas upphöra med sin verksamhet får lönekompensation på villkor att företagen behåller de anställda. Kompensationen täcker 60 % av de anställdas lön eller 60 % av deras intjänade socialförsäkringspoäng 2018 (2019 för perioden 7/2020–8/2020), beroende på vilket belopp som är högst. Kompensationen uppgår till mellan 360 EUR och 1 214 EUR per månad.

(6) Stödet till företag som delvis upphör med sin verksamhet innebär att anställda i företag vars omsättning på grund av pandemin minskar med minst 25 % får lönekompensation på villkor att företagen behåller de anställda. Kompensationen täcker 60 % av de anställdas lön eller 60 % av deras intjänade socialförsäkringspoäng 2018, beroende på vilket belopp som är högst. Kompensationen uppgår till mellan 360 EUR och 1 214 EUR per månad.

(7) Den särskilda ordningen för egenföretagare innebär att ersättning utgår till egenföretagare som inte kan bedriva någon verksamhet på grund av hälsoministerns dekret och/eller ett beslut av ministerrådet.

(8) Den särskilda ordningen för hotellanläggningar och turistboenden innebär att anställda inom hotellbranschen och andra företag som erbjuder turistboenden får lönekompensation om arbetsgivaren helt har upphört med sin verksamhet eller haft en nedgång i omsättningen på mer än 40 %. Ett villkor för att omfattas av denna ordning är att företagen behåller de anställda.

(9) Det särskilda stödet till företag med anknytning till turistnäringen, företag som påverkas av turismen eller företag som är närstående företag som är underställda obligatoriska krav på att helt upphöra med sin verksamhet innebär att lönekompensation ges till anställda inom hotellbranschen och andra företag som erbjuder turistboenden som helt har upphört med sin verksamhet eller haft en nedgång i sin omsättning på mer än 55 %, på villkor att företagen behåller de anställda.

(10) Det särskilda stödet till företag som bedriver särskild förhandsdefinierad verksamhet innebär att anställda i företag vars omsättning har minskat med minst 55 % lönekompensation på villkor att företagen behåller de anställda.

(11) Genom den tilläggsbudget (tillfällig ram för statliga stödåtgärder för att stötta ekonomin under den pågående covid-19-pandemin), som Cypern hänvisar till i sin ansökan av den 6 augusti 2020, införs bidrag till mycket små och små företag samt egenföretagare med högst 50 anställda. Ansökan gäller bara den del av utgifterna som avser stödet till egenföretagare och enmansföretag. Bidragsordningen för mycket små och små företag samt egenföretagare innebär att de får ett schablonbidrag till sina rörelsekostnader. Bidragsordningen kan betraktas som en sådan åtgärd liknande system för korttidsarbete som avses i förordning (EU) 2020/672, eftersom den syftar till att skydda egenföretagare och liknande arbetstagarkategorier mot minskad eller förlorad inkomst.

(12) Genom sjukersättningsordningen beviljas slutligen privatanställda och egenföretagare lönekompensation på villkor att de antingen klassificeras som tillhörande en riskgrupp

enligt den förteckning som offentliggjorts av hälsoministeriet, har placerats i karantän av myndigheterna eller är smittade av covid-19.

(13) Cypern uppfyller de villkor för att få ansöka om ekonomiskt stöd som anges i artikel 3 i förordning (EU) 2020/672. Cypern har tillhandahållit kommissionen lämplig bevisning för att de faktiska och planerade offentliga utgifterna har ökat med 479 070 000 EUR från och med den 1 februari 2020 på grund av den ökning som har direkt anknytning till den särskilda föräldraledigheten, ordningarna för stöd till företag som helt eller delvis upphört med sin verksamhet, det särskilda stödet för egenföretagare, det särskilda stödet för hotellanläggningar och turistboenden, det särskilda stödet till företag som har anknytning till turistnäringen, som påverkas av turismen eller som är närstående företag som är underställda obligatoriska krav på att helt upphöra med sin verksamhet, det särskilda stödet till företag som bedriver särskild förhandsdefinierad verksamhet och bidragsordningen för mycket små och små företag samt egenföretagare. Detta utgör en plötslig och kraftig ökning eftersom den beror på nya åtgärder som omfattar en betydande andel av företagen och arbetskraften i Cypern.

(14) Kommissionen har i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) 2020/672 samrått med Cypern och kontrollerat den plötsliga och kraftiga ökning av de faktiska och planerade offentliga utgifterna med direkt anknytning till system för korttidsarbete och liknande åtgärder samt till relevanta hälsorelaterade åtgärder med anledning av covid-19-utbrottet som det hänvisas till i ansökan av den 6 augusti 2020.

(15) Ekonomiskt stöd bör därför ges för att hjälpa Cypern att hantera de socioekonomiska effekterna av de stora ekonomiska störningar som är en följd av covid-19-utbrottet.

(16) Detta beslut bör inte påverka resultatet av eventuella förfaranden som rör snedvridningar av den inre marknadens funktion som kan komma att inledas, särskilt enligt artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget. Beslutet befriar inte medlemsstaterna från deras skyldighet att i enlighet med artikel 108 i EUF-fördraget till kommissionen anmäla alla planerade statliga stödåtgärder.

(17) Cypern bör regelbundet informera kommissionen om genomförandet av de planerade offentliga utgifterna för att göra det möjligt för kommissionen att bedöma i vilken utsträckning Cypern har genomfört utgifterna.

(18) Beslutet att ge ekonomiskt stöd har fattats med beaktande av Cyperns befintliga och förväntade behov, de ansökningar om ekonomiskt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 som andra medlemsstater redan lämnat in eller planerar att lämna in, samt med tillämpning av principerna om likabehandling, solidaritet, proportionalitet och insyn.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Cypern uppfyller villkoren i artikel 3 i förordning (EU) 2020/672.

Artikel 2

1. Unionen ska göra ett lån på högst 479 070 000 EUR tillgängligt för Cypern. Lånet ska ha en längsta genomsnittlig löptid på 15 år.

2. Det ekonomiska stöd som beviljas genom detta beslut ska vara tillgängligt under en period på 18 månader från och med den första dagen efter ikraftträdandet av detta beslut.

3. Kommissionen ska göra unionens ekonomiska stöd tillgängligt för Cypern i högst åtta delbetalningar. En delbetalning får delas upp i en eller flera trancher. Trancherna i den första delbetalningen får ha en längre löptid än den längsta genomsnittliga löptid som avses i punkt 1. I sådana fall ska löptiderna för ytterligare trancher fastställas på ett sätt som innebär att den längsta genomsnittliga löptid som avses i punkt 1 respekteras när alla delbetalningar har verkställts.

4. Den första delbetalningen ska verkställas med förbehåll för att det låneavtal som föreskrivs i artikel 8.2 i förordning (EU) 2020/672 träder i kraft.

5. Cypern ska bära de finansieringskostnader för unionen som avses i artikel 4 i förordning (EU) 2020/672 för varje delbetalning samt eventuella avgifter, kostnader och utgifter som unionen ådrar sig till följd av finansieringen.

6. Kommissionen ska besluta om delbetalningarnas storlek och verkställande, samt om tranchernas storlek.

Artikel 3

Cypern får finansiera följande åtgärder:

a) Den särskilda föräldraledighet som föreskrivs i lag 27(I)/2020, myndighetsföreskrifterna 127/148/151/184/192/212/213/235/2020.

b) Det stöd till företag som helt eller delvis upphör med sin verksamhet som föreskrivs i lag 27(I)/2020, myndighetsföreskrifterna 131/148/151/188/212/213/239/2020 och 151/187/212/213/238/243/273/2020.

c) Den särskilda ordning för egenföretagare som föreskrivs i lag 27(I)/2020, myndighetsföreskrifterna 129/148/151/186/213/237/322/2020).

d) Den särskilda ordning för hotellanläggningar och turistboenden som föreskrivs i lag 27(I)/2020, myndighetsföreskrifterna 269/317/2020.

e) Det särskilda stöd till företag med anknytning till turistnäringen, företag som påverkas av turismen eller företag som är närstående företag som är underställda obligatoriska krav på att helt upphöra med sin verksamhet som föreskrivs i lag 27(I), myndighetsföreskrifterna 270/318/2020.

f) Det särskilda stöd till företag som bedriver särskild förhandsdefinierad verksamhet som föreskrivs i lag 27(I)/2020, myndighetsföreskrifterna 272/320/2020.

g) Den bidragsordning för mycket små och små företag och egenföretagare som föreskrivs i tilläggsbudgeten (tillfällig ram för statliga stödåtgärder för att stötta ekonomin under den pågående covid-19-pandemin), för den del av utgifterna som avser stöd till egenföretagare och enmansföretag.

h) Den sjukersättning som föreskrivs i lag 27(I)/2020, myndighetsföreskrifterna 128/148/151/185/212/236/2020.

Artikel 4

Cypern ska senast den [*DATE: 6 månader efter offentliggörandet av detta beslut*] och därefter var sjätte månad informera kommissionen om genomförandet av de planerade offentliga utgifterna till dess att de är helt genomförda.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Republiken Cypern.

Artikel 6

Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande